

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7To/11/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118012092
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivo Maruščák
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118012092.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Iva Maruščáka a sudcov JUDr. Petra Tobiaša a JUDr. Moniky Halkociovej, na verejnom zasadnutí konanom dňa 18.12.2019, v trestnej veci obžalovanej D. X., pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zákona, o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/91/2018 zo dňa 01.02.2019, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

Obžalovanej
D. X., nar. XX.XX.XXXX v W., trvale bytom W.,
bez prihlásenia W., K Starej tehelni č. 11,

u k l a d á

Podľa § 211 ods. 3 Tr. zákona za použitia § 38 ods. 2 Tr. zákona pri rovnosti poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zákona oproti priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zákona, § 42 ods. 1, § 41 ods. 1 Tr. zákona, súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona s použitím § 51 ods. 1 Tr. zákona výkon tohto trestu podmienčne odkladá a zároveň ukladá probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona určuje skúšobnú dobu v trvaní 4 (štyroch) rokov.

Podľa § 51 ods. 2, 4 písm. h/ Tr. zákona povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Súčasne podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona z r u š u j e výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/15/2019 zo dňa 22.02.2019, právoplatným dňa 30.04.2019, ktorým jej bol podľa § 211 ods. 1 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, s podmienčným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 12 mesiacov, ako aj ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom uznal okresný súd obžalovaného W. X. a obžalovanú D. X. vinnými zo spáchania prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na ust. § 138 písm. b/ Tr. zákona a to na tom skutkovom základe, že

v období od 4.9.2017 do 30.6.2018 v Prešove a inde z nedbanlivosti ako biologickí rodičia si riadne nenaplnili rodičovské povinnosti voči svojim maloletým deťom T. X., nar. X.X.XXXX a M. X., nar. XX.X.XXXX tým spôsobom, že zanedbávali plnenie ich povinnej školskej dochádzky, nekontrolovali, či riadne chodia do školy, neodprevádzali ich do školy, čím im umožnili viesť záhaľčivý život, v dôsledku čoho mal. T. na ZŠ v W. na ul. K. č. 2, v šk. roku 2017/2018 od 1.2.2018 do 30.6.2018 vymeškal celkom 199 neospravedlnených vyučovacích hodín a mal. M. na B. škole v W., ul. V. v šk. roku 2017/2018 vymeškala v období od 4.9.2017 do 30.6.2018 celkom 775 neospravedlnených vyučovacích hodín, čím ich takto vystavili nebezpečenstvu spustnutia.

Za to im súd obžalovanému W. X. podľa § 211 ods. 3 Tr. zákona za použitia § 38 ods. 2 Tr. zákona pri rovnosti poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zákona oproti priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zákona uložil trest odňatia slobody v trvaní 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho pre výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovanej D. X. podľa § 211 ods. 3 Tr. zákona za použitia § 38 ods. 2 Tr. zákona pri rovnosti poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zákona oproti priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zákona uložil trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona jej výkon tohto trestu podmienične odložil.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona jej určil skúšobnú dobu v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Proti tomuto rozsudku po jeho vyhlásení, poučení o opravnom prostriedku podal priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní prokurátor odvolanie a to vo vzťahu k obžalovanej D. Gregorovej voči výroku o treste, ktoré dodatočne aj písomne odôvodnil. V písomných dôvodoch odvolania po rekapitulácii výroku odvolaním napadnutého rozsudku ako aj podstatných dôvodov, ktoré viedli okresný súd k uloženiu druhu a výmery trestu, uviedol, že s týmto odôvodnením rozhodnutia sa nestotožňuje a nepovažuje ho za dôvodné. Poukázal v prvom rade na to, že dňa 31.10.2018 ten istý sudca vydal pod sp. zn. 41T/91/2018 trestný rozkaz, ktorým za rovnakej dôkaznej situácie obžalovanej uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šiestich) mesiacov. Zdôraznil, že obžalovaná za rovnakú trestnú činnosť aj keď v nedbanlivostnej forme bola odsúdená už celkom 4-krát a to trestami nespojenými s obmedzením osobnej slobody, pričom tieto tresty u nej nemali žiadny výchovný vplyv, keďže sa opakovane dopúšťala rovnakého konania. Zvýraznil, že obžalovaná bola v posledných 5-tich rokoch 7-krát riešená v priestupkovom konaní z dôvodu záškoláctva jej detí, kde bola aj uznaná vinnou, napokon aj počas dokazovania na súde sa voči nej viedlo iné trestné stíhanie v konaní pred súdom, keďže na ňu mala byť podaná obžaloba opäť pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona opäť vo vzťahu k záškoláctvu mal. T. v školskom roku 2018/2019. Zo správy opatrovníka potom vyplynulo, že po odňatí zo starostlivosti rodičov a umiestnení mal. T. v zariadení pre takéto deti si riadne plní školskú dochádzku a nie sú s ním problémy. Poukázal na účel trestu, ktorým má byť predovšetkým zabezpečenie ochrany spoločnosti pred páchatelom tým, že sa mu zabráni v ďalšej trestnej činnosti a vytvorí sa podmienky na jeho prevýchovu k tomu, aby viedol riadny život, súčasne odradil iných od páchania trestných činov. Preto pokiaľ okresný súd mal za to, že uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody u oboch rodičov - obžalovaných by malo nepriaznivý vplyv na ich rodinu, je možné nariadiť výkon trestu odňatia slobody obom rodičom postupne za sebou tak, aby bola zabezpečená starostlivosť o rodinu, minimálne jedným z rodičov. V danom prípade doterajšie tresty nesplnili u obžalovanej zákonom požadovaný účel, preto je toho názoru, že účel trestu by mal byť dosiahnutý uložením trestu spojeným s odňatím slobody. Aj z pohľadu uvedeného má preto za to, že súd nedostatočne prehodnotil všetky dokázané skutočnosti plynúce z dôkazov z prípravného konania ako aj na hlavnom pojednávaní pri rozhodovaní o určení druhu a výmery trestu u obžalovanej D. X., preto navrhol, aby Krajský súd v Prešove zrušil rozsudok okresného súdu sp. zn. 41T/91/2018 a obžalovanej uložil primeraný nepodmienečný trest odňatia slobody.

Na základe včas podaného odvolania oprávnenou osobou, postupoval krajský súd v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého, ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktorým predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

Vzhľadom na to, že krajský súd v prejednávanej veci nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku (obžalovaná D. X. urobila vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku a bola poučená podľa ods. 5 uvedeného ustanovenia o tom, že takéto vyhlásenie je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku), preskúmal len napadnutý výrok rozsudku a teda výrok o treste a po takomto preskúmaní dospel k nasledovným záverom.

V prvom rade krajský súd v danom prípade musel v rámci odvolacieho konania reagovať na novú skutočnosť, vyplývajúcu z odpisu registra trestov, ktorá v čase rozhodovania okresnému súdu nebola známa a nastala až v rámci odvolacieho konania. Obžalovaná D. bola totižto uznaná vinnou zo spáchania prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona a to trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/15/2019 zo dňa 22.02.2019, vyhlásený doručením obžalovanej D. X. dňa 04.04.2019.

Po zohľadnení tejto skutočnosti, keďže trestnej činnosti v posudzovanom prípade sa obžalovaná dopustila skôr ako jej bol doručený označený trestný rozkaz (vyhlásený odsudzujúci rozsudok), ktorým bola odsúdená pre inú trestnú činnosť, krajský súd ustálil, že boli splnené podmienky pre ukladanie súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1 Tr. zákona a za tým účelom preto doplnil dokazovanie v rámci verejného zasadnutia a to prečítaním podstatného obsahu trestného spisu Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/15/2019 a z jeho obsahu najmä trestný rozkaz zo dňa 22.02.2019 na č.l. 84.

Za danej situácie keďže vznikol dôvod pre ukladanie súhrnného trestu, krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d/, e/, ods. 2 Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a následne na podklade vykonaného dokazovania ako aj dôkazov už vykonaných okresným súdom sám vo veci rozhodol a uložil obžalovanej trest.

Pri úvahách o uložení trestu prihliadal krajský súd najmä na jednotlivé hľadiská ukladania trestov, vyplývajúcich z ust. § 34 ods. 4 Tr. zákona, ktorými sú spôsob spáchania činu a jeho následok, úmyselné zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery ako aj možnosti jeho nápravy, majúce na zreteli aj účel trestu vyplývajúci z ust. § 34 ods. 1 Tr. zákona, ktorým je ochrana spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, súčasne odradí iných od páchania trestných činov, ako aj morálne odsúdi páchatel'a spoločnosťou. Krajský súd prihliadol aj na ust. § 34 ods. 3 Tr. zákona, podľa ktorého trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Aj z pohľadu konštatovaných základných hľadísk a kritérií pre určovanie druhu, výmeru trestu a pre naplnenie účelu trestu krajský súd prihliadal na podstatu odvolacích námietok okresného prokurátora, podľa ktorej pri hodnotení osoby obžalovanej a jej trestnoprávnej minulosti, vrátane priestupkovej minulosti mal súd zohľadniť, že v jej prípade ide o opakované páchanie totožnej trestnej činnosti a preto v danom prípade bolo na mieste uložiť obžalovanej ako druh trestu, trest odňatia slobody spojený s jej výkonom, preto trest uložený súdom prvého stupňa považoval za neprimerane mierny pre nápravu obžalovanej ako aj ochranu spoločnosti.

Najsamprv je potrebné uviesť, že Trestný zákon vo viacerých ustanoveniach upravuje otázku ukladania trestov a to jednak pri zásadách ukladania trestov a jednak pri úprave jednotlivých druhov trestov ako to už bolo aj konštatované.

Pri ukladaní trestov je potrebné vychádzať zo závažnosti spáchaného trestného činu, ktorá je v prvom rade určená trestnou sadzbou ustanovenou pri jednotlivých podstatách trestných činov a následne aj spôsobom spáchania samotného trestného činu, nevynímajúc aj úmysel a teda formu zavinenia.

Trestný čin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona je v danom prípade nedbanlivostným trestným činom, za ktorý Tr. zákon v osobitnej časti ustanovil trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby 6 mesiacov a hornou hranicou trestnej sadzby 5 rokov, ide teda podľa kvalifikácie trestných činov upravených v ust. § 10 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. zákona - o prečin spáchaný z nedbanlivosti.

Zákonom ustanovenú trestnú sadzbu v osobitnej časti Trestného zákona môže potom v každom jednotlivom prípade ovplyvniť (a to predovšetkým výmeru trestu) pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, keďže ako už bolo konštatované podľa § 38 ods. 2 Tr. zákona, je povinnosťou súdu pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadnuť na ich pomer a mieru závažnosti.

Obžalovanej poľahčovalo, že ku spáchaniu skutku sa priznala, jeho spáchanie oľutovala, preto rovnako ako okresný súd aj krajský súd priznal poľahčujúcu okolnosť upravenú v ust. § 36 písm. l/ Tr. zákona. Opierajúc sa o odpis z registra trestov (6 záznamov, okrem jedného prípadu sa na ňu hľadí, ako by odsúdená nebola) krajský súd zistil rovnako ako okresný súd, že obžalovaná už bola v minulosti za trestný čin odsúdená, preto priznal priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zákona.

Pri zistení rovnomerného pomeru priťažujúcich a poľahčujúcich okolností, krajský súd pristúpil k určeniu trestnej sadzby a to aj s prihliadnutím na už skôr uvádzanú skutočnosť, že obžalovaná bola odsúdená trestným rozkazom Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/15/2019 zo dňa 22.02.2019, ktorý jej bol oznámený doručením dňa 04.04.2019 a teda, že žalovanej trestnej činnosti v posudzovanom prípade sa dopustila skôr, ako bola odsúdená za inú trestnú činnosť a preto boli splnené podmienky pre aplikáciu ust. § 42 ods. 1 Tr. zákona pre ukladanie súhrnného trestu. Za danej situácie krajský súd postupoval v intenciách ust. § 42 ods. 1 Tr. zákona, keďže súhrnný trest sa má ukladať podľa zásad na uloženie úhrnného trestu upraveného v ust. § 41 ods. 1 Tr. zákona a teda ukladať trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný.

V posudzovanom prípade prísnejšie trestným činom bol žalovaný trestný čin - prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. a/ Tr. zákona, kde zákon ustanovuje trestnú sadzbu vo výmere 6 mesiacov až 5 rokov oproti trestnému činu - prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona pri trestnej sadzbe až na dva roky (trestný rozkaz sp. zn. 4T/15/2019).

Za danej situácie krajský súd potom ukladal trest v rámci trestnej sadzby 6 mesiacov až 5 rokov a obžalovanej podľa § 211 ods. 3 Tr. zákona za použitia § 38 ods. 2 Tr. zákona pri rovnosti poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona oproti priťažujúcim okolnostiam podľa § 37 písm. m/ Tr. zákona a podľa § 42 ods. 1 Tr. zákona, § 41 ods. 1 Tr. zákona uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov s podmienenečným odkladom jeho výkonu a uložením probačného dohľadu nad jej správaním v skúšobnej dobe, ktorú určil na 4 roky, ktorý považuje za trest zákonný, ktorý zodpovedá plne zásadám ukladania trestov a odráža závažnosť protiprávneho konania obžalovanej ako aj jej samotnú osobu.

Krajský súd prihliadal predovšetkým na tú skutočnosť, že pokiaľ aj obžalovaná bola v minulosti odsúdená za totožnú trestnú činnosť, okrem jedného prípadu, tak vo všetkých prípadoch sa na ňu hľadí, ako keby odsúdená nebola a teda platí fikcia neodsúdenia, rovnako platí, že vo všetkých prípadoch bola odsúdená za nedbanlivostnú trestnú činnosť. Súčasne krajský súd z obsahu spisu zistil, že obžalovaná v prípade, ak bola v priamom kontakte s triednou učiteľkou, či už u mal. M. X., resp. u mal. T. X., obe triedne učiteľky konštatovali, že si plne uvedomovala tú skutočnosť, že deti nenavštevujú riadne školskú dochádzku, nad tým vyjadrila jednoznačne poľutovanie, ale súčasne opakovane vysvetlila, že „nevie si dať rady s deťmi“, nakoľko tieto aj keď zavedie priamo do školy, tieto zo školy napokon sami svojvoľne odídu.

Krajský súd ďalej zistil, že v čase rozhodovania súdu mala obžalovaná v starostlivosti zdravotné postihnuté dieťa syna V., súčasne aj jej mal. dcéra M. (pre záškoláctvo ktorej bola trestne stíhaná) porodila dieťa, ktoré s nimi žije v spoločnej domácnosti. Syn T., už s nimi nežil spoločne, bol odňatý zo starostlivosti rodičov a umiestnený v zariadení pre deti s neprispôsobivým správaním, kde si riadne plní školskú dochádzku a nie sú s ním problémy. Za danej situácie krajský súd zohľadnil aj to, že od ostatného odsúdenia 04.04.2019 už obžalovaná nebola postihnutá v rámci trestného konania, ale ani v rámci

priestupkového konania na úseku štátnej správy v školstve a školskej samospráve a teda priestupku podľa § 37 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z.

S prihliadnutím na všetky tieto skutočnosti vo svojom súhrnne zohľadňujúc ust. § 34 ods. 3 Tr. zákona, podľa ktorého trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby, (keďže jej manželovi W. X. bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody) na rozdiel od názoru okresného prokurátora, mal krajský súd za to, že v danom prípade pre dosiahnutie účelu trestu ako z hľadiska individuálnej, tak aj generálnej prevencie je na mieste ukladať trest odňatia slobody, ktorý nebude spojený s jeho výkonom, ale za súčasného uloženia probačného dohľadu nad správaním obžalovanej a to po skúšobnú dobu v trvaní 4 rokov.

Na zvýraznenie posilnenia dosiahnutia účelu trestu potom krajský súd uložil obžalovanej aj primeranú povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa súčinnosti s probačným a mediáčnym úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu podľa § 51 ods. 2,4 písm. h/ Tr. zákona.

Vzhľadom na to, že krajský súd uložil súhrnný trest, bolo jeho povinnosťou postupom podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona aj zrušiť výrok o treste v trestnom rozkaze Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/15/2019 zo dňa 22.02.2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Toto boli podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku o treste zrušil a na podklade vlastného dokazovania ako aj dôkazov produkovaných okresným súdom potom sám obžalovanej D. uložil trest tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.